

UZ KOMPETENCĒM BALSTĪTAS MŪŽIZGLĪTĪBAS SOCIĀLEKONOMISKAIS ASPEKTS

The Socio-Economic Aspect of the Lifelong Learning Based on Competencies

Andra Zenčaka

Daina Silakalne – Arāja

Maija Šenfelde

Riga Technical University, Latvia

Abstract. *Generation of the 21st century threatened by many global problems: ecological, demographic, resource crisis, and also social conflicts. Therefore it becomes urgent the need for learning, regardless of age. As stated in the Latvian Sustainable Development Strategy, highly educated workforce training, the state human capital investments, public motivations in learning should be considered as a decisive aspect of the Latvian long-term economic improvement of the 21st century in order to ensure the competitiveness of the Latvian economy on a global scale. The aim of this article is to analyse the competence-based lifelong learning development's possibilities in human capital and society in general, affecting green, competitive economy, where the country's internal resources are effectively used without threatening a capability of future generations to satisfy their requirements. The authors of a research have used the scientific analysis of literature, life-long learning policy issues in the international and national documents and expert evaluations, and also methods of processing of statistical data. The most fundamental problem in the article is the long-term economic growth in Latvia based on the skills and knowledge. It was emphasized in "EU 2020 strategy" also. According to the author's conclusions, lifelong learning needs an improvement for achievement the new long-term objectives of the education system. Recommendations for the improvement of the lifelong learning for low-skilled workers and for the development of competencies of small and medium enterprises employees will be provided in the article.*

Keywords: *competences, ecological awareness level, education system, human capital, knowledge, lifelong learning policy, long-term growth strategy, skills, socio-economic aspect, sustainable development, sustainable economy.*

Ievads ***Introduction***

Mūsdienu globālajā ekonomikā notiek straujas pārmaiņas dažādu tehnoloģiju attīstībā un modernizācijā, kas rada nepieciešamību ikvienam nepārtraukti pilnveidoties un attīstīt savas zināšanas, lai varētu efektīvi konkurēt valsts, reģionu, Eiropas Savienības un pasaules tirgos. Tam ir nepieciešamas zināšanas, prasmes un kompetences, kuras jāpilnveido, jāpaaugstina visa mūža garumā, gan formālās, gan neformālās izglītības sistēmas ietvaros. Uz zināšanām, prasmēm un kompetencēm balstīta mūžizglītība veicina ekonomikas un sabiedrības attīstību kopumā, kā arī nodrošina sekmīgu nodarbinātības jautājumu risināšanu valstī. Mūžizglītība kā izglītības process cilvēka dzīves garumā balstās uz mainīgām vajadzībām iegūt zināšanas, prasmes, pieredzi, lai paaugstinātu vai mainītu savu kvalifikāciju atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām. Tā nodrošina kompetenču veidošanos, kas ir cilvēka personību raksturojošu faktoru kopums, kas nepieciešams labai, sekmīgai darba uzdevumu izpildei, kā arī zināšanas, pieredzi, prasmes un spējas kādā jomā.

ES līmenī ir definētas astoņas pamatprasmes jeb galvenās kompetences, kuras tiek uzskatītas par nepieciešamām personiskajai izaugsmei un attīstībai, pilsoniskajai aktivitātei, sociālajai iekļautībai un nodarbinātībai: saziņa dzimtajā valodā, saziņa svešvalodās, matemātiskās prasmes un pamatprasmes dabaszinībās un tehnoloģijās, digitālā prasme, mācīšanās mācīties, sociālās un pilsoniskās prasmes, pašiniciatīva un uzņēmējdarbība, kultūras izpratne un izpausme. (Eiropas Parlaments, 2006)

Raksta mērķis ir analizēt mūžizglītības attīstības iespējas ilgtermiņa ekonomikas attīstības kontekstā, ņemot vērā kompetenču un sociālekonomiskos aspektus. Tika izmantota teorētiskā pētījuma metode – literatūras analīze un datu apstrādes metode – statistiskā analīze.

Mūžizglītības sociālekonomiskais aspekts ***The socio-economic aspect of Lifelong Learning***

Izglītība ir viens no pamatinstrumentiem stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanā, kurā stratēģiska loma ir mūžizglītībai un ilgtspējīgai attīstībai, kas nodrošina mūsdienu paaudzes vajadzības, neradot grūtības nākamām paaudzēm nodrošināt savas vajadzības. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam noteikts, ka mūžizglītība ieņem centrālo vietu kā attīstības procesu virzītāja un veicinātāja. (Izglītības attīstība pamatnostādņēs 2014. - 2020. gadam, 2015)

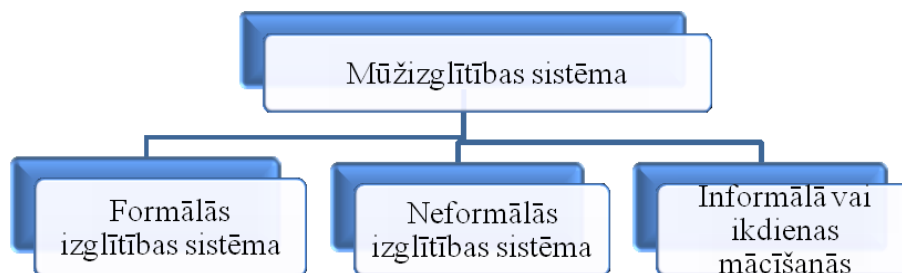
Izglītības nozarei ir jāsteno tiešais pieprasījums no pārējām valstī esošajām tautsaimniecības nozarēm, jo tikai augsti kvalificēti speciālisti var sekmēt valsts ekonomisko attīstību un reģionu ekonomisko attīstību, kas ir būtiska Latvijas un ES ekonomiskās un reģionālās politikas sastāvdaļa, kur teikts, ka neviens valsts reģions nedrīkst būt ekonomiski atpalicis.

ES attīstībā viens no galvenais mērķiem ir veicināt gudru, iekļaujošu, un ilgtspējīgu izaugsmi, kā sasniegšanai tika izvirzīti četri virzieni - mūžizglītība un mobilitāte, izglītības kvalitāte un efektivitāte, sociālā kohēzija un pilsoniskā aktivitāte, kā arī visos izglītības līmeņos sekmēt novatorismu un jaunradi, tostarp uzņēmējdarbības garu. (Izglītība un apmācība, 2015)

Latvijā daudzās izglītības iestādēs ir plaši pieejamas mūžizglītības programmas, kas ir viens no virzītājspēkiem ilgtspējīgai izglītības attīstībai. Mūžizglītības pamatbūtība ir nodrošināt iedzīvotājiem augstākās kvalifikācijas iegūšanas iespējas – jaunu zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanu visa mūža garumā. Turklāt svarīgi ne tikai tās iegūt, bet būtiski tās arī izmantot, lai veicinātu sabiedrības attīstību augstākā, kvalitatīvākā līmenī. Lai nodrošinātu iedzīvotāju spēju pielāgoties mūsdienu ekonomikas un sabiedrības prasībām, ir nepieciešams būtisks ieguldījums visu izglītības līmeņu - pamata, vidējā, augstākā un tālākas izglītības attīstības jomā. Valsts loma mūžizglītībā ir nodrošināt indivīdam iespējas iegūt un periodiski atjaunot zināšanas, prasmes un kompetences.

M. Armstrongs (Armstrong, 2006) kompetences definē no diviem aspektiem - rīcības kompetences, kas tiek raksturotas kā viedoklis par to, kā rīkoties, lai labi paveiktu savu darbu un tehniskās vai funkcionālās kompetences, kas indivīdiem jāzina un jā dara, lai labi izdarītu savu darbu. Sociālekonomiskajā aspektā būtiskas ir arī tā dēvētas dinamiskās kompetences, kas palīdz radīt jaunas zināšanas un prasmes inovāciju radīšanā. Hunt. S. A. (Hunt, 2000)

Kompetenču veidošanā būtiska nozīme ir ne tikai formālajai izglītībai, bet arī papildu prasmēm un zināšanām, kas iegūtas ārpus skolas sola. Autori 1. att. atspoguļo mūžizglītības sistēmu un veidus, kādos Latvijā iespējams apgūt mūžizglītības programmas.

1.att. Mūžizglītības sistēma Latvijā (autoru veidots, 2016)

Fig.1 The Lifelong Learning system in Latvia (author created, 2016)

Izveidotā mūžizglītības sistēma Latvijā nodrošina mūžizglītības stratēģijas īstenošanu un izvirzīto mērķu sasniegšanu. Neformālajā izglītības sistēmā, tiek īstenotas papildu mācību programmas, ko piedāvā dažādas valsts, pašvaldību un privātās izglītības iestādes, kā arī ārpus formālās izglītības sistēmā apgūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšana un atzīšana.

Autoru skatījumā iespēja atzīt un novērtēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences un prasmes palīdz sakārtot darba devēju un darbinieku profesionālās un tiesiskās attiecības. Darbiniekam, kurš zināšanas un prasmes ieguvis neformālajā izglītības sistēmā, paveras iespēja saņemt valsts atzītu izglītības dokumentu, kas apliecina viņa kompetences un atbilstību noteiktas profesijas standartam un prasībām, un tas ir oficiāls apliecinājums darba devējam.

Valsts cilvēkkapitāla veidošana ir atkarīga no izglītības lomas palielināšanās un visas izglītības sistēmas funkcionēšanas efektivitātes paaugstināšanās. Uzņēmējdarbības potenciāls, vadības elastība un efektivitāte atkarīga no cilvēkiem, to izglītības līmeņa un pieredzes. (Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, 2015)

Mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstoša izglītība ir viens no svarīgākajiem faktoriem, kas ietekmē iedzīvotāju labklājības līmeni, darba kvalitāti, kā arī valsts ekonomikas attīstības līmeni. Attīstoties jaunajām tehnoloģijām, arvien biežāk tiek pieprasītas specifiskas zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas darba pienākumu veikšanai. Līdz ar to darbu, kam vajadzīgs zems izglītības līmenis kļūst arvien mazāk, un tas ir zemāk atalgots. Autori 1. tabulā ir apkopojuši Latvijas nodarbināto iedzīvotāju sadalījumu pēc izglītības līmeņiem laika posmā no 2013. līdz 2015. gadam, %

1.tab. Latvijas nodarbinātie iedzīvotāji dalījumā pēc izglītības līmeņiem, 2013.- 2015.g, % (Datu avoti: www.csb.gov.lv)

Table 1 *Latvian working population breakdown by levels of education, 2013- 2015.y, % (data sources: www.csb.gov.lv)*

Nr.p. k.	Nodarbinātie pēc izglītības līmeņa	Gadi		
		2013	2014	2015
1.	Augstākā izglītība	35,20	34,15	35,13
2.	Arodizglītība vai profesionālā vidējā izglītība	33,22	34,02	34,27
3.	Vispārējā vidējā izglītība	23,45	23,88	22,70
4.	Pamatizglītība un zemāka par pamatizglītību	8,13	7,95	7,90
Kopā:		100%	100%	100%

Analizējot Latvijas nodarbināto iedzīvotāju sadalījumu pēc izglītības līmeņiem laika posmā no 2013. līdz 2015. gadam, var secināt, ka 2013. gadā 31,58 %; 2014. gadā 31,83 %, bet 2015. gadā 30,60 % no visiem nodarbinātajiem ir ar relatīvi zemu izglītības līmeni, tātad, tā ir bezdarba riskam pakļauta iedzīvotāju grupa. Tie ir cilvēki ar vispārējo vidējo un zemāku izglītību.

Pēc LR Ekonomikas ministrijas darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm nodarbinātības tendences tautsaimniecības sektoros ir ļoti atšķirīgas. Straujākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums ES un Latvijā līdz 2025. gadam ir paredzams jomās, kas saistītas ar progresīvo rūpniecību, galvenokārt nanotehnoloģijām, materiālajām zinātnēm, elektroniku, IKT un biotehnoloģijām, dažādās komercpakalpojumu nozarēs, tirdzniecībā, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbībā. Attīstīsies arī būvniecība, kur mainīsies prasmju pieprasījums, ko lielā mērā ietekmēs energoefektīvā un “zaļā” būvniecība, kurā tiek izmantoti jauni materiāli un dizains. Tiek prognozēts, ka šajā nozarē pieprasījums pēc darbiniekiem ar augstu kvalifikāciju dubultosies. Līdz ar šo tautsaimniecības sektoru attīstību, pieaugs darba devēju interese par darbiniekiem ar analītisku domāšanu, zināšanām digitālajās tehnoloģijās un datorzinātnēs. Visstraujākais nodarbināto skaita sarukums ir paredzams lauksaimniecības sektorā un apstrādes rūpniecībā. (European Centre for the Development of Vocational Training, 2016)

Eiropas Komisija specializēšanos augstajās tehnoloģijās un zināšanu ietilpīgās jomās ir nosaukusi kā vienu no galvenajām ES konkurētspējas priekšrocībām pasaules tirgos. Šīs izmaiņas arī noteiks to, ka arvien pieprasītākas kļūs specifiskas zināšanas, prasmes un kompetences, kuru attīstībā un pilnveidošanā noteicošā loma ir mūžizglītībai un tās pieejamībai. (Study for the EMPL Committee, 2015)

Profesijas maiņa un kvalifikācijas paaugstināšana ir sarežģīts laukietilpīgs process, kas prasa arī ievērojamus finanšu līdzekļus. Tomēr tas ir nepieciešams, jo šo darba tirgus segmentu kapacitāte mainās, tāpat kā tautsaimniecības struktūra kopumā. Jo augstāks izglītības līmenis ir darbaspēkam, jo vieglāk to, nepieciešamības gadījumā, apmācīt un pārkvalificēt. Tas ir saistīts ne tikai ar izglītota speciālista individuālajām īpašībām, piemēram, neatlaidību, bet dod arī vispārējus kvalifikācijas rādītājus, piemēram, augstākā izglītība dod analītiskas spējas, kas darba tirgū ir ļoti nepieciešamas.

Kompetenču realizēšanas nepieciešamība mūžizglītībā *The necessity of competences implementation for lifelong learning*

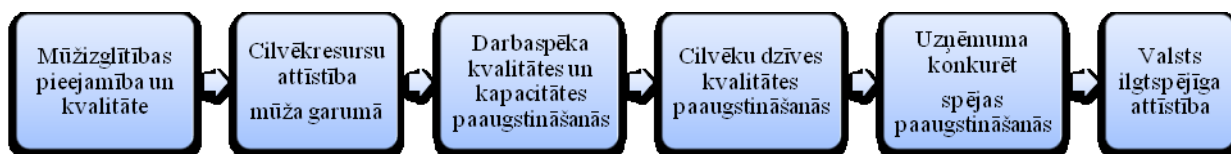
Izglītības ilgtspējīgai attīstībai mērķis ir cilvēks, kurš dzīvo ne tikai saskaņā ar dabu un mierpilnā saskaņā ar citām kultūrām, bet arī spēj sevi

pilnvērtīgi realizēt tautsaimniecībā un sabiedrībā kopumā, nodrošinot resursu ilgtermiņa un pārdomātu izmantošanu. (UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, 2008)

Mūžizglītības sociālekonomiskā funkcija ir veicināt cilvēkkapitāla ilgtermiņa attīstību un valsts ekonomisko izaugsmi. Lai izveidotu efektīvu, uz kompetencēm balstītu mūžizglītības politiku, nepieciešams skaidri definēt mūžizglītības pamatnostādnes un izstrādāt rīcības programmu mūžizglītības principu realizācijai, kas aptver visus mūžizglītības elementus un virzienus. Pamatojoties uz mūžizglītības principu, galvenais uzdevums ir visām iedzīvotāju grupām nodrošināt pieejamību izglītībai. Iedzīvotājiem jābūt pieejamai izglītībai, kas nodrošina iekļaušanos darba tirgū, aktīvu līdzdalību pilsoniskajā sabiedrībā un personības izaugsmē. Mūžizglītības būtība ir saistīta ar izmaiņām ne tikai izglītības teorijā un praksē, bet visas valsts sabiedriskajā dzīvē kopumā. (Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, 2015)

Autori uzskata, ka mūžizglītības politika ir pamatota ar izglītības ilgtermiņai attīstībai mērķi, kas ir saistīts ar tādas sabiedrības izveidi, kas spēj veidot efektīvu tautsaimniecību un nodrošināt resursu ilgtermiņa izmantošanu. Uz kompetencēm balstītas mūžizglītības galvenie mērķi ir nodrošināt mūžizglītības pieejamību visiem iedzīvotājiem, veidot pieaugušajiem kvalitatīvas izglītības piedāvājumu, izveidot saskaņotu normatīvo aktu sistēmu un ieviest vienotas mūžizglītības sistēmas pilnveidi. (Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, 2015)

Analizējot mūžizglītības būtību, teorētiskos aspektus, stratēģiju, mērķus un politiku autori secina, ka veidojas loģiska konceptuālo asociāciju ķēde kā rezultātā veidojas konkurētspējīga sabiedrība, kas nodrošina valsts un sabiedrības konkurētspēju un ilgtermiņa attīstību. 2. att. ir atspoguļota mūžizglītības, cilvēkresursu un valsts attīstības iespējamā sakarība.

2.att. **Konceptuālo asociāciju ķēde konkurētspējīgu cilvēkresursu un valsts ilgtspējīgas attīstības veidošanā (autoru veidots, 2016)**

Fig.2 *Conceptual association's chain of competitive human resources and national sustainable development (the author created, 2016)*

Lai mūžizglītība efektīvi pildītu sociālekonomisko funkciju kā attīstības procesu virzītāja un veicinātāja, tai jānodrošina darba tirgus prasībām atbilstošu specifisku zināšanu, prasmju un kompetenču pastāvīga attīstība un pilnveide, lai veicinātu cilvēkresursu produktivitātes un konkurētspējas priekšrocības pasaules

tirgos. Ievērojot šo pamatprincipu mūžizglītības pamatbūtība tiks īstenota un iedzīvotājiem tiks nodrošināta augstākās kvalifikācijas iegūšanas iespējas – jaunu zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanu visa mūža garumā.

Diskusija **Discussion**

Analizējot mūžizglītības attīstības iespējas ilgtermiņā, izstrādātas šādas rekomendācijas:

1. Mūžizglītības iespēju pilnveidei zemas kvalifikācijas darba ņēmējiem, kas tiek traktēti kā specifiska, bezdarba riskam pakļauta grupa, un kurai ir jāsniedz atbalsts, lai efektīvāk iekļautos darba tirgū:
  - elastīgas mūžizglītības piedāvājums atbilstoši vajadzībām - pēc mācību vietas, mācību formas (e-mācības, vakara, neklātienes mācības, eksternāts), satura, ilguma, tajās profesijās, kurās prognozēts darba spēka pieprasījuma pieaugums tuvākajā nākotnē;
  - īstenot plašu mūžizglītības programmu piedāvājumu sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru un pašvaldībām, darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.4.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci" ietvaros;
  - pilnveidot ārpus formālās izglītības sistēmā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanu un atzīšanu sadarbībā ar Izglītības kvalitātes valsts dienestu.
2. Mazo un vidējo uzņēmumu darbinieku kompetenču attīstībai, jo pastāv cieša saikne starp kompetencēm un produktivitāti, kas ir viens no pamatiem uzņēmuma konkurētspējai:
  - Latvijas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas vēlas būt aktīvāki inovāciju ieviešanas jomā, piemēram, uzlabot savus pakalpojumus, lielāka uzmanība būtu jāpievērš savu darbinieku apmācības procesiem, kā arī jāatvēl šim nolūkam speciāls budžets;
  - nepieciešams uzņēmuma personālā attīstīt jaunas kompetences, kas ir pieprasītas uz zināšanām balstītas ekonomikas apstākļos. Šīs kompetences ļauj veikt darba pienākumus tā, lai veicinātu uzņēmuma attīstību kā arī sasniegtu plānotos rezultātus;
  - jāievieš jaunu tehnoloģiju izmantošana, kas ļauj paātrināt strukturētu zināšanu meklēšanu. Jebkurus meklējuma pieprasījumus veido cilvēki. Prasme skaidri strukturēt savas

domas ļauj samazināt līdz minimumam laika zaudēšanu informācijas meklēšanai;

- jāmotivē sevis pilnveidošana darbiniekiem uzņēmumā, kas ļauj attīstīt skatījumu uz uzņēmuma stratēģiju un struktūru kopumā. Līdz ar to tiek veicināta analītiskas un stratēģiskas domāšanas attīstība uzņēmumā.

Secinājumi **Conclusions**

Analizējot mūžizglītības attīstības iespējas ilgtermiņā, tiek izvirzīti šādi būtiskākie secinājumi:

- mūžizglītībai jāīsteno pieprasījums no valstī esošajām tautsaimniecības nozarēm, jo tikai augsti kvalificēti speciālisti var sekmēt valsts ekonomisko attīstību, kurā viens no galvenais mērķiem ir veicināt gudru, iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi;
- lai mūžizglītība sasniegtu jaunus ilgtermiņa mērķus nepieciešama izglītības sistēmas pilnveide pēc iespējas plašāk ieviešot modulāro izglītības programmu un darba vidē balstītas izglītības īstenošanu dažāda līmeņa izglītības programmās.

Summary

The aim of the article is to analyze the development of lifelong learning opportunities for long-term economic development, taking into account the competences and the socio aspects. The analysis of documents and statistical research methods has been used in the present research. The information collected shows that lifelong learning is varied learning process that provides human lifelong personal development, self-realization opportunities and competitiveness in the labor market, which helps to eliminate social and economic inequality. Its aim is to ensure the educational needs of the corresponding personal development, integration into the changing environment and employment capacity-building, thus requires the need for systematic training of employees and employers and offers the opportunity to study. Nowadays, lifelong learning is one of the most important national economic and social development influencing aspects that the country can significantly contribute to sustainable economic development in order to make lifelong learning available to everyone.

Unfortunately, the current offer of lifelong learning is often not planned, coordinated and agreed with the person, the entities and the labor market, which leads to significant labor demand and doesn't correspond to the offer. In order to develop competence-based lifelong learning in Latvia it is necessary to improve the education system:

- new development of competencies;
- increase in investment in human resource development;
- To establish a knowledge and innovation-based economy in the long term;
- teaching the quality of assessment;
- well-considered learning process administration and coordination, counseling, controlling and motivation.

European countries have chosen different approaches to support the main competencies. Depending on the country and to the core competencies of the national strategy may focus on one or the competence to cover two or more competencies. The dominant in Latvia are mathematics, science and ICT technologies is a key long-term national economic force.

Literatūra References

- Armstrong, M. A. (2006). *Handbook of Human Resource Management Practice*. - 10th edition. London: Kogan Page.
- Centrālās statistikas pārvalde. *Nodarbinātie pēc izglītības līmeņa un dzimuma*. http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__isterm__nodarb/NB0080c.px/?rxid=c-dcb978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Ieteikums 2006/962/EK par pamatprasmēm mūžizglītībā*, OV L 394, 30.12.2006
- European Centre for the Development of Vocational Training. (2016). *European sectoral trends: the next decade*. <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/8093>
- European Parliament (2015). *Labour market shortages in the European Union*. Study for the EMPL Committee. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542202/IPOL_STU\(2015\)542202_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542202/IPOL_STU(2015)542202_EN.pdf)
- Hunt, S. A. (2000). *General Theory of Competition*. London: Sage
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam*: LR tiesību akts „Latvijas Vēstneša” tiesību aktu vortāls. <http://likumi.lv/doc.php?id=266406>
- Izglītība ilgtspējīgai attīstībai*. UNESCO Latvijas Nacionālā komisija. <http://www.unesco.lv/lv/izglitiba/izglitiba-ilgtspejigai-attistibai/izglitiba-ilgtspejigai-attistibai-1/>
- Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība. *Efektīvi funkcionējošas mūžizglītības sistēmas izveide*. Pieejams - <http://www.laea.lv/44/section.aspx/260>
- Stratēģiska izglītības sistēma izglītības un mācību jomā 2020. Izglītība un apmācība*. Eiropas komisija. Rīga: Eiropas Komisija, 2015. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_lv.htm

